KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 17.7.2006
KOM(2006) 399 v konečném znění

2006/0135 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

kterým se mění nařízení (ES) č. 2201/2003 ohledně příslušnosti a pravidel o právních p ředpisech použitelných v manželských věcech

(předložený Komisí)

{SEK(2006) 949}
{SEK(2006) 950}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1) Odůvodnění a cíle návrhu

Amsterodamská smlouva stanoví cíl v podobě postupného zavedení společného prostoru svobody, bezpečnosti a práva kromě jiného přijetím opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech. Podle článku 65 smlouvy přijme Společenství opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech věcech s mezinárodním prvkem, pokud je to nutné k řádnému fungování vnitřního trhu. Ustanovení čl. 65 písm. b) odst. uvádí konkrétně opatření „podpora slučitelnosti kolizních norem platných v členských státech a předpisů pro řešení kompetenčních sporů".

Harmonizace kolizních norem usnadňuje vzájemné uznávání rozsudků. Skutečnost, že soudy členských států používají stejné kolizní normy, aby určily na danou situaci rozhodné právo, posiluje vzájemnou důvěru v soudní rozhodnutí v dalších členských státech[1].

Evropská rada při dvou příležitostech vznesla otázku týkající se použitelného práva v rozvodových záležitostech. Evropská Rada v roce 1998 ve Vídni požádala, aby do p ěti let poté, co vstoupí v platnost Amsterodamská smlouva[2], byla zvážena možnost vytvoření právního nástroje k rozhodnému právu v rozvodových věcech. Poměrně nedávno, a to v listopadu 2004 vyzvala Evropská rada Komisi, aby v roce 2005 předlo žila Zelenou knihu o kolizních normách v rozvodových záležitostech[3].

---

1 Program opatření k provedení zásady vzájemného uznávání rozhodnutí v občanských a obchodně-právních věcech; přijatý dne 30.11.2000, Úř. věst. C 12, 15.1.2000, s. 1.

2 Vídeňský akční plán přijatý Evropskou radou dne 3. prosince 1998, Úř. věst. C 19, 23.1.1999, s. 1.

3 Haagský program: posilování svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii, přijatý Evropskou radou ve dnech 4. – 5. listopadu 2004.

4 Nařízení Rady (ES) č. 1347/2000 ze dne 29. května 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem, Úř. v ěst. L 160, 30.6.2000, s. 19.

Obecné souvislosti

Vzrůstající mobilita občanů v rámci Evropské unie vede ke zvyšujícímu se počtu mezinárodních párů, tj. manželů, kteří mají rozdílnou státní příslušnost, manželů, kteří žijí v různých členských státech nebo ve členském státě, jehož nejsou státními příslušníky. Vzhledem k vysoké míře rozvodů v Evropské unii se rozhodné právo a soudní příslušnost v manželských věcech dotýkají každý rok velkého počtu občanů. Oddíl 3 přiloženého hodnocení dopadů obsahuje statistiku ohledně počtu mezinárodních rozvodů a sňatků v Evropské unii.

Platná ustanovení vztahující se na oblast návrhu

V současné době neexistují žádná pravidla Společenství týkající se rozhodného práva ve věcech manželských. První nástroj Společenství přijatý v oblasti rodinného práva – nařízení Rady (ES) č. 1347/2000[4] – stanoví pravidla týkající se příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem v souvislosti s řízením ve věcech manželských. Toto nařízení však neobsahovalo pravidla o rozhodném právu.

Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003[5], kterým se poté, co k 1. březnu 2005 vstoupilo v platnost, zrušilo a nahradilo nařízení Rady (ES) č. 1347/2001, však v tomto ohledu žádné změny nepřineslo. Otázka rozhodného práva nebyla během jednání o tomto nařízení vůbec vznesena. Nařízení tak ve skutečnosti převzalo ustanovení o věcech manželských z nařízení Rady (ES) 1347/2000.

Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 dovoluje manželům, aby si vybrali z několika různých skutečností rozhodných pro určení soudní příslušnosti. Jakmile je řízení ve věcech manželských již zahájeno před soudem členského státu, určí se rozhodné právo na základě kolizních norem tohoto státu. Tyto normy vycházejí ze značně rozdílných kritériích.

Většina členských států určuje rozhodné právo na základě různých kolizních kritérií, jejichž účelem je zajistit, aby se toto řízení řídilo právním řádem, s nímž má nejužší vazbu. Další členské státy používají na řízení ve věcech manželských své domácí právní předpisy („lex fori“) soustavně.

Cíle návrhu

Celkovým cílem tohoto návrhu je poskytnout v Evropské unii jasný a úplný právní rámec ve věcech manželských a poskytnout občanům přiměřená řešení, pokud jde o právní jistotu, předvídatelnost, flexibilitu a přístup k soudům.

Současná situace může zvýšit počet problémů v řízení ve věcech manželských s mezinárodním prvkem. Skutečnost, že vnitrostátní právní předpisy se z hlediska hmotného práva a kolizních norem velmi liší, vede k právní nejistotě. Značné rozdíly mezi vnitrostátními kolizními normami a jejich složitost ztěžují mezinárodním párům situaci v tom, aby mohli předpovídat, které právní předpisy se na jejich řízení ve věcech manželských použijí. Převážná část členských států neumožňuje manželům, aby si pro řízení ve věcech manželských vybrali rozhodné právo. To může vést k situaci, kdy se použijí právní normy, k nimž mají manželé jen velmi malou vazbu, a výsledkem je, že tyto normy neodpovídají legitimním očekáváním občanů. Platná pravidla kromě toho mohou způsobit, že jeden z manželů „nepřiměřeně spěchá k soudu“, tj. vybere si soud před tím, než tak učiní druhý z manželů, čímž si zajistí, že se řízení bude řídit určitými právními předpisy a zájmy tohoto manžele tak budou zabezpečeny. Platná pravidla také nezaručují dostatečný přístup k soudu.

Tento návrh pozměňuje nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, pokud jde o příslušnost a právo rozhodné pro manželské věci tak, aby dosáhl těchto cílů:

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Tento návrh ctí základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Chartou základních práv Evropské unie jako obecné zásady právního řádu Společenství. Zejména se snaží zajistit plné respektování práva na spravedlivý proces, jak jej uznává článek 47 charty.

2) Konzultace zúčastněných stran a posouzení dopadů

- **Konzultace zúčastněných stran**

Komise předložila dne 14. března 2005 Zelenou knihu o rozhodném právu a příslušnosti soudů v rozvodových záležitostech[6]. Zelená kniha uvedla několik nedostatků zp ůsobených současnou situací a vytyčila několik různých možností k řešení těchto problémů. Tato řešení zahrnují zachování stávajícího stavu („status quo“), harmonizaci kolizních norem, zavedení omezené možnosti ve prospěch manželů, aby si vybrali rozhodné právo, revizi právních skutečností rozhodných pro určení příslušnosti soudu uvedených v článku 3 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, revizi článku 7 o zbytkové p říslušnosti nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, který manželům dává omezenou možnost, aby si vybrali příslušný soud, zavedení omezené možnosti věc převést a konečně také kombinaci různých řešení.

Komise obdržela přibližně 65 písemných příspěvků v odezvě na tuto zelenou knihu[7].

Evropský hospodářský a sociální výbor ve svém stanovisku k zelené knize ze dne 28. zá ří 2005 přivítal iniciativu Komise.

Komise uspořádala dne 6. prosince veřejné slyšení. Následně bylo uspořádáno setkání odborníků, a to 14. března 2006. Jednání se konalo na základě diskuzních podkladů vypracovaných útvary Komise.

Ve většině příspěvků se potvrdila nutnost posílit právní jistotu a předvídatelnost, zavést omezenou autonomii stran a zamezit „nepřiměřenému spěchu k soudu“. Některé zainteresované subjekty vyjádřily obavy, že harmonizace kolizních norem by soudy zavazovala k tomu, aby uplatňovaly zahraniční právní předpisy, a to by mohlo vést ke zpoždění a dodatečným nákladům na soudní řízení ve věcech manželských.

Konzultace se zúčastněnými stranami byly v rámci příprav tohoto návrhu zohledněny.

- **Shromažďování a využívání odborných poznatků**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

---

6 KOM(2005) 82 v konečném znění.

7 Příspěvky jsou zveřejněny na této adrese: http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm.

- **Posouzení dopadů**

Komise provedla posouzení dopadů, které tvoří přílohu k tomuto návrhu. Posouzení dopadů předpokládá tyto možnosti: i) zachování současného stavu (status quo); ii) zvýšenou spolupráci mezi členskými státy; iii) harmonizaci kolizních norem včetně zavedení omezené možnosti, aby si manželé mohli vybrat rozhodné právo; iv) revizi pravidla pro určení obecné příslušnosti obsaženého v nařízení Rady (ES) č. 2201/2003; v) zavedení omezené možnosti, aby si manželé mohli vybrat příslušný soud a vi) revizi pravidla o zbytkové příslušnosti uvedeného v nařízení Rady (ES) č. 2201/2003.

Z posouzení dopadů vyplývá, že k vyřešení různých problémů je nezbytná kombinace akcí Společenství. Zpráva obhajuje revizi nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 včetně harmonizace kolizních norem s omezenou možností manželů k výběru rozhodného práva, zavedení pokračování příslušnosti a revizi pravidla o zbytkové příslušnosti podle článku 7.

Komise provedla posouzení dopadů uvedené v pracovním programu a zpráva o něm je k dispozici na adrese http://europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm.

3) Právní stránka návrhu

- **Právní základ**

Právním základem tohoto návrhu je čl. 61 písm. c) Smlouvy. Na základě tohoto článku se pravomoci k přijetí opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech podle článku 65 delegují na Společenství.

Článek 65 svěřuje Společenství legislativní pravomoci v oblasti soudní spolupráce v ob čanských věcech s mezinárodním prvkem, pokud je to nutné pro řádné fungování vnit řního trhu. Článek 65 b) výslovně uvádí opatření podporující slučitelnost kolizních norem a předpisů pro řešení kompetenčních sporů.

Návrh se týká ustanovení o soudní příslušnosti a rozhodném právu, na něž přijde řada v situacích s mezinárodním prvkem, např. když manželé žijí v různých členských státech nebo mají různou státní příslušnost. Požadavek na mezinárodní prvek podle článku 65 je tak splněn.

Orgány Společenství mají při určování, zda je opatření nezbytné k řádnému fungování vnitřního trhu, určitý prostor pro zvážení. Tento návrh napomáhá řádnému fungování vnitřního trhu, protože odstraňuje veškeré překážky, které brání volnému pohybu osob, které v současné době čelí problémům v důsledku přetrvávajících rozdílů mezi vnitrostátními právními předpisy, pokud jde o rozhodné právo a soudní příslušnost ve v ěcech manželských.

- **Zásada subsidiarity**

Cílů návrhu nelze dosáhnout na úrovni členských států, ale vyžadují akce na úrovni Společenství formou společných pravidel o soudní příslušnosti a rozhodném právu. Pravidla o soudní příslušnosti a kolizní normy musí být shodné, aby zajistily občanům právní jistotu a předvídatelnost. Jednostranná akce členského státu by tak nevedla k dosažení tohoto cíle. Mezi členskými státy neexistuje žádná platná dohoda o rozhodném právu ve věcech manželských. Veřejná diskuze a posouzení dopadů prokázaly, že rozsah problémů, které se tento návrh snaží řešit, je značný a že se problémy ročně dotýkají tisíců občanů. S ohledem na povahu a rozsah problému lze cílů dosáhnout pouze na úrovni Společenství.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality v tom, že se přísně omezuje na rámec toho, co je nezbytné pro dosažení v něm stanovených cílů. Navrhovaná pravidla týkající se rozhodného práva a pokračování příslušnosti jsou omezena na rozvod a rozluku a nevztahují se na prohlášení manželství za neplatné.

Očekává se, že tento návrh nepřinese občanům žádné a vnitrostátním orgánům pouze velmi omezené dodatečné finanční a administrativní zatížení.

- **Volba nástrojů**

Pokud se jedná o druh právního nástroje, povaha a cíl návrhu vyžadují formu nařízení. Nutnost právní jistoty a předvídatelnosti volá po jasnosti a jednotnosti pravidel. Navrhovaná pravidla týkající se soudní příslušnosti a rozhodného práva jsou podrobná a nevyžadují již další provedení ve vnitrostátním právním řádu. V případě, že by byl členským státům ponechán prostor pro zvážení ohledně provedení těchto pravidel, ohrozilo by to dosažení cílů v podobě právní jistoty a předvídatelnosti.

4) Dopad na rozpočet

Návrh nemá žádný dopad na rozpočet Společenství.

5) Další informace

- **Zjednodušení**

Návrh zjednodušuje administrativní postupy ve prospěch občanů i právních odborníků.

Harmonizace kolizních norem zejména zásadním způsobem zjednoduší situaci soukromoprávních stran a právních odborníků, kteří budou moci určit rozhodné právo na základě jediného souboru norem, který nahradí stávajících dvacet čtyři vnitrostátních kolizních norem.

Návrh je zařazen do aktualizace programu Komise určeného ke zjednodušení acquis communautaire.

- **Podrobné vysvětlení návrhu**

Kapitola II – Soudní příslušnost

Článek 3a

Toto ustanovení zavádí manželům omezenou možnost, aby si na základě společné dohody určili soud příslušný pro řízení ve věcech rozvodu a rozluky („pokračování příslušnosti“). Odpovídá článku 12 nařízení Rady č. 2201/2003, který stranám umožňuje, aby se za určitých podmínek dohodly na soudu příslušném pro věci týkající se rodičovské zodpovědnosti.

Tato zesílená autonomie stran poskytne manželům lepší právní jistotu a předvídatelnost. Platná pravidla pro určení příslušnosti soudu nedovolují manželům, aby podali žádost o rozvod v členském státě, jehož je jeden z nich státním příslušníkem, pokud není splněno další kolizní kritérium. Nové pravidlo zlepší zejména přístup k soudu manželům, kteří mají rozdílnou státní příslušnost, a to tak, že jim umožní, aby na základě společné dohody určili soud nebo soudy členského státu, jehož je jeden z nich státním příslušníkem. Tato možnost se vztahuje na manžela, který žije v členském a nebo i ve třetím státě. Manželé, kteří si určí příslušný soud, mohou také využít možnost vybrat si podle článku 20a rozhodné právo.

Aby se zajistilo, že manželé si uvědomují důsledky své volby, je třeba dodržet určité formální požadavky.

Možnost zvolit si příslušný soud se nevztahuje na řízení o prohlášení manželství za neplatné, v rámci něhož se autonomie stran neuplatní.

Články 4 a 5 se mění za účelem zohlednění nového pravidla o pokračování příslušnosti.

Článek 6 se zrušuje. Veřejné diskuze poodhalily, že toto ustanovení může působit nejasnosti. Navíc je nadbytečné, protože články 3, 4 a 5 popisují, za jakých okolností má soud výlučnou pravomoc v případě, že jeden z manželů má obvyklé bydliště na území členského státu nebo je státním příslušníkem členského státu nebo v případě Spojeného království a Irska má své trvalé bydliště („domicile“) na území jednoho z těchto států.

Článek 7

Stávající článek 7 odkazuje na vnitrostátní pravidla týkající se určování mezinárodní příslušnosti soudu v situacích, kdy manželé nemají obvyklé bydliště na území členského státu a nemají stejnou státní příslušnost. Vnitrostátní pravidla jsou však založena na různých kritériích a ne vždy zajišťují účinný přístup manželů k soudu, přestože tito manželé s příslušným členským státem mohou mít úzkou vazbu. To může vést k situacím, kdy v EU nebo ve třetím státě neexistuje žádný soud, který by byl příslušný k projednání žádosti o rozvod, odluky nebo prohlášení manželství za neplatné. Také to může vést k faktickým problémům, tj. aby byl rozvod uznán v členském státě, protože rozhodnutí vydané ve třetím státě se neuznává na základě nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, ale pouze na základě vnitrostátních pravidel o použitelných mezinárodních smlouvách.

Návrh zavádí jednotné a výlučné pravidlo pro určení zbytkové soudní příslušnosti, které nahrazuje vnitrostátní pravidla o zbytkové soudní příslušnosti a které zajišťuje přístup k soudu manželům, kteří žijí ve třetích státech, ale udržují si pevné vazby na určitý členský stát, jehož jsou státními příslušníky nebo v němž měli po určitou dobu trvalé bydliště. Působnost tohoto pravidla odpovídá obecnému pravidlu o soudní příslušnosti v článku 3 a použije se na rozvod, rozluku a prohlášení manželství za neplatné.

Článek 12

2006/0135 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

kterým se mění nařízení (ES) č. 2201/2003 ohledně příslušnosti a pravidel o právních p ředpisech použitelných v manželských věcech

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 61 písm. c) a čl. 67 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise[8],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[9],

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[10],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská unie si dala za cíl zachovávat se a rozvíjet jako prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zaručen volný pohyb osob. Pro postupné vytváření tohoto prostoru musí Společenství přijmout mimo jiné i opatření týkající se soudní spolupráce v občanských věcech, která jsou nezbytná pro řádné fungování vnitřního trhu.

(2) V současné době neexistují žádná pravidla Společenství týkající se rozhodného práva v manželských věcech. Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 stanoví pravidla o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, ale neobsahuje pravidla o rozhodném právu.

(3) Evropská rada, která zasedala ve Vídni ve dnech 11. až 12. prosince 1998 vyzvala Komisi, aby zvážila možnost vytvoření právního nástroje ohledně rozhodného práva v rozvodových věcech. V listopadu 2004 Evropská rada vyzvala Komisi, aby předložila Zelenou knihu o kolizních normách v rozvodových záležitostech.

(4) V souladu s politickým mandátem Komise dne 14. března 2005 předložila Zelenou knihu o rozhodném právu a příslušnosti soudů v rozvodových záležitostech. Zelená kniha podnítila širokou veřejnou diskuzi o možných řešeních problémů, které mohou v současné situaci nastat.

(5) Toto nařízení by mělo v Evropské unii poskytnout jasný a úplný právní rámec ve v ěcech manželských a občanům zajistit přiměřená řešení, pokud jde o právní jistotu, p

---

8 Úř. věst. C […], […], s. […].
9 Úř. věst. C […], […], s. […].
10 Úř. věst. C […], […], s. […].

ředvídatelnost, flexibilitu a přístup k soudům.

(6) Za účelem posílení právní jistoty, předvídatelnosti a flexibility by toto nařízení mělo manželům umožnit, aby se dohodli na soudu příslušném pro řízení ve věcech rozvodu a rozluky. Dále by mělo stranám umožnit, aby si ve věcech rozvodu a rozluky vybraly rozhodné právo. Tato možnost by se neměla vztahovat na prohlášení manželství za neplatné, které se spíše týká podmínek platnosti manželství a na nějž se autonomie stran neuplatňuje.

(7) V případě, že nedojde k volbě rozhodného práva, toto nařízení by mělo zavést harmonizované kolizní normy založené na základě různých kolizních kritérií, a to za účelem zajištění právní jistoty a předvídatelnosti a zamezení „nepřiměřenému spěchu k soudu." Tato kolizní kritéria by měla být vybrána tak, aby zajistila, že řízení ve věcech rozvodu a rozluky se řídí právními předpisy, na něž má manželství úzkou vazbu.

(8) Důvody veřejného zájmu by za výjimečných okolností mohly oprávnit možnost neuplatnit zahraniční právní předpisy v případě, kdy by to bylo zjevně v rozporu s veřejným pořádkem státu, jehož soud ve věci jedná.

(9) Pravidlo o zbytkové příslušnosti je třeba revidovat za účelem posílení předvídatelnosti a přístupu manželů s rozdílnou státní příslušností žijících ve třetím státě k soudům. Na řízení za tímto účelem stanoví harmonizované pravidlo o zbytkové příslušnosti, které párům s rozdílnou státní příslušností umožňuje vybrat si soud členského státu, k němuž mají úzkou vazbu na základě jejich státní příslušnosti nebo jejich posledního společného obvyklého bydliště.

(10) Článek 12 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 by měl být pozměněn tak, aby zajistil, že rozvodový soud určený podle článku 3a má příslušnost také ve věcech rodičovské zodpovědnosti spojených se žádostí o rozvod, a to za předpokladu, že byly splněny podmínky stanovené článkem 12 stejného nařízení a zejména podmínka, že takto zvolená příslušnost je v nejlepším zájmu dítěte.

(11) Nařízení (ES) č. 2201/2003 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(12) Jelikož cílů zamýšleného opatření, totiž posílení právní jistoty, flexibility a přístupu k soudu v řízeních v manželských věcech s mezinárodním prvkem, nelze dostatečně dosáhnout na úrovni členských států, a lze jich tedy pro jejich rozměr lépe dosáhnout na úrovni Společenství, může opatření přijmout Společenství v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality ve smyslu výše uvedeného článku toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(13) Toto nařízení respektuje základní práva a vyhovuje zásadám, které uznává zejména Charta základních práv Evropské unie za obecné zásady práva Společenství. Zejména se snaží zajistit plné respektování práva na spravedlivý proces, které je uznané článkem 47 charty.

(14) [V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, p ripojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského spole čenství, oznámilo Spojené království a Irsko své přání účastnit se přijímání a uplat ňování tohoto nařízení.]

(15) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko neú častní přijímání tohoto nařízení, a proto pro ně není závazné ani použitelné.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 2201/2003 se mění a doplňuje takto:

(1) název se nahrazuje tímto:

„Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve v ěcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o rozhodném právu ve v ěcech manželských"

(2) vkládá se nový článek 3a, který zní:

„Článek 3a

Volba soudu stranami v řízení ve věcech rozvodu a rozluky

1. Manželé se mohou dohodnout, že soud nebo soudy členského státu budou mít p říslušnost pro řízení, které je mezi nimi vedeno mezi ve věcech rozvodu nebo rozluky, a to za předpokladu, že mají úzkou vazbu s tímto členským státem z d ůvodu, že:

   (a) se uplatní kterákoliv z právních skutečností rozhodných pro určení p říslušnosti soudu uvedených v článku 3 nebo

   (b) je místem posledního společného obvyklého bydliště manželů po dobu minimálně tří let nebo

   (c) jeden z manželů je státním příslušníkem tohoto členského státu nebo v případě Spojeného království a Irska má v některém z těchto států své trvalé bydliště („domicile").

2. Dohoda o přenesení příslušnosti se učiní písemnou formou a oba manželé ji podepíší nejpozději ke dni podání návrhu na soud."

(3) V článcích 4 a 5 se slova „Článek 3" nahrazují slovy „Článek 3 a 3a"."

(4) Článek 6 se zrušuje,

(5) Článek 7 se nahrazuje tímto:

„Článek 7

Zbytková příslušnost

V případě, že žádný z manželů nemá obvyklé bydliště na území členského státu ani

není státním příslušníkem členského státu nebo v případě Spojeného království a Irska nemají trvalé bydliště („domicile“) na území těchto států, jsou soudy členského státu p říslušné, pokud:

(a) manželé měli společné předcházející obvyklé bydliště na území členského státu po dobu alespoň tří let nebo

(b) jeden z manželů je státním příslušníkem tohoto členského státu nebo v případě Spojeného království a Irska má v některém z těchto států své trvalé bydliště („domicile“).

(6) V článcích 12 a 1 se slova „Článek 3“ nahrazují slovy „Články 3 a 3a“.

(7) Vkládá se nová Kapitola IIa, která zní:

„KAPITOLA IIa

Rozhodné právo ve věcech manželských a rozluky

Článek 20a

Volba práva stranami

1. Manželé se mohou dohodnout, že si ve věcech rozvodu a rozluky určí rozhodné právo. Manželé se mohou dohodnout, že si určí některé z těchto rozhodných práv:

(a) právo státu posledního společného obvyklého bydliště manželů, pokud jeden z manželů má v tomto státě stále trvalé bydliště;

(b) právo státu, jehož je některý z manželů státním příslušníkem nebo v p řípadě Spojeného království a Irska trvalé bydliště („domicile“) n ěkterého z manželů v jednom z těchto států;

(c) právo státu, v němž manželé měli trvalé bydliště alespoň po dobu pěti let;

(d) právo členského státu, v němž se podává žádost o rozvod.

2. Dohoda, kterou se určuje rozhodné právo, se učiní písemnou formou a oba man želé ji podepíší nejpozději ke dni podání žádosti soudu.

Článek 20b

Rozhodné právo v případě, že strany si samy právo nezvolí

V případě, že si strany nezvolí právo podle článku 20a, řídí se rozvod a rozluka právem státu:

(a) v němž manželé mají společné obvyklé bydliště, nelní-li to možné pak právem státu

(b) v němž manželé měli poslední společné obvyklé bydliště, pokud v něm má jeden z manželů stále trvalé bydliště nebo

(c) jehož jsou oba manželé státními příslušníky nebo v případě Spojeného království a Irska, pokud v jednom z těchto států mají oba dva trvalé bydliště („domicile“) nebo

(d) ve kterém je podaná žádost.

Článek 20c

Uplatňování cizího práva

V případě, že se uplatní právo jiného členského státu může soud využít Evropskou soudní síť pro občanské a bchodní věci, aby se informoval o obsahu tohoto práva.

Článek 20d

Vyloučení odkazovací normy

Uplatnění práva určeného podle tohoto nařízení znamená uplatnění předpisů tohoto hmotného práva s výjimkou jeho předpisů mezinárodního práva soukromého.

Článek 20e

Veřejný pořádek

Uplatnění některého ustanovení právního řádu určeného podle tohoto nařízení je mo žno odmítnout pouze v případě, že je ve zjevném rozporu s veřejným pořádkem státu, jehož soud ve věci jedná.“

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie.*

Použije se ode dne 1. března 2008.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne […].

Za Radu
předseda

[…]